

Про дотримання керівниками ЗП(ПТ)О вимог чинного законодавства щодо соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Правові, організаційні, соціальні засади та гарантії державної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, молоді із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, визначаються Законом України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, який набув чинності 13 січня 2005 року і є складовою законодавства про охорону дитинства.

ЗП(ПТ)О у питаннях навчання та виховання дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, взаємодіють з багатьма державними органами та службами, а саме:

- із опікунами, піклувальниками: заклад освіти відстежує стан утримання, проживання та виховання дитини;

- із центрами зайнятості;

- із службами в справах дітей;

- із пенсійним фондом, разом з яким вирішуються питання виплат пенсій по втраті годувальника тощо;

- із районними, міськими та сільськими радами.

У ході підготовки до колегії вивчалось питання діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дотримання норм соціального забезпечення та основні напрямки роботи із зазначеною категорією учнів, зокрема із виїздом у ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти”, Тячівський професійний ліцей Закарпатської області, ВПУ № 34 м. Виноградів.

За станом на 01.01.2019 у 16 державних закладах професійної (професійно-технічної) освіти навчається 5772 учні, з яких – 237 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (за станом на 01.10.2018 – 242 учні). Відповідно до нормативно-правових документів щодо пільг, які держава гарантує дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, ці учні мали переважне право на зарахування до закладів освіти.

Наразі найбільше учнів зазначеної категорії у Державному навчальному закладі „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” – 35 учнів, Державному навчальному закладі „Мукачівський центр професійно-технічної освіти” – 31 учень, ВПУ № 3 м. Мукачево – 22 учні.

Із 237 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

78 дітей-сиріт, опікуном (піклувальником) яких є керівник закладу освіти (ст. 3.6. Правил опіки та піклування, затверджених наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України 26.05.1999 № 34/166/131/88);

159 дітей, які мають опікунів (піклувальників).

Крім повного державного забезпечення, їм виплачується стипендія. Також відповідно до статті 8 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування” учням виплачується 100 відсотків заробітної плати, яка нарахована в період виробничого навчання та виробничої практики.

До завершення навчання ці учні отримують у розмірі трьох місячних стипендій щорічну допомогу для придбання навчальної літератури. Виплата зазначеної допомоги здійснюється протягом 30 днів після початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для закладів освіти у відповідних бюджетах.

Випускники закладів професійної (професійно-технічної) освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечуються за рахунок закладу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, одягом і взуттям, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів для осіб відповідного віку. За бажанням самих випускників їм може бути видана грошова компенсація в розмірі, необхідному для придбання одягу і взуття.

На учнів зазначеної категорії оформлено особові справи (Порядок ведення особової справи дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування затверджено наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту 18.11.2008 № 4591), де зберігаються: відповідні документи: свідоцтво про народження дитини; довідка про присвоєння ідентифікаційного номера; відомості про батьків та родичів; довідка про склад сім'ї або осіб, зареєстрованих у житловому приміщенні, будинку; документи, які підтверджують право власності дитини на нерухомість (у разі наявності); опис майна дитини; висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, складений за встановленою формою; свідоцтво (атестат) про здобуття базової (або повної) середньої освіти; копії обліково-статистичних карток з відповідними документами (довідка про призначення та виплату пенсії, державної соціальної допомоги, аліментів (у разі наявності); ощадна книжка дитини або договір про відкриття рахунка в установі банку (у разі наявності); рішення міських та районних виконавчих органів про надання статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

Однак, в особових справах дітей ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти”, які перебувають на повному державному утриманні, немає документів щодо прав на житло та тих, що засвідчують статус; інформації про отримання аліментів чи інших виплат; підтверджуючих документів про проходження медичних оглядів, оздоровлення. У Тячівському професійному ліцеї Закарпатської області учні, які перебувають на повному державному утриманні, не проживають у гуртожитку. В особових справах немає згоди відповідної служби на проживання у родичів, знайомих.

Діти вказаної категорії, як і інші учні, мають учнівські квитки. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, забезпечені також єдиними квитками, що дають право безоплатного відвідування культурно-

освітніх установ комунальної власності та проїзду у громадському міському (приміському) транспорті.

Усі учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечуються харчуванням, вартість якого становить в середньому 87 грн на день.

У разі відсутності їдалень у закладах освіти за бажанням учнів можливе харчування у приватних закладах громадського харчування або виплата грошової компенсації у розмірі відповідно до вищеназваних норм.

З метою успішної адаптації до учнівського та педагогічного колективу з учнями зазначеної категорії працюють заступники директора з виховної або навчально-виховної роботи, практичні психологи, класні керівники, майстри виробничого навчання, в окремих закладах – соціальні працівники. Крім того, з дітьми, які проживають у гуртожитках, працюють вихователі, із учнями-випускниками спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, також помічники вихователя.

Учні з категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, залучаються до участі у гуртках технічної та художньої творчості, спортивних секціях згідно з нахилами та захопленнями.

Значна увага приділяється превентивній роботі: проводиться анкетування та формується картотека учнів, схильних до правопорушень, організуються засідання Ради з профілактики правопорушень, проводяться дні та тижні правових знань, зустрічі із працівниками міліції, прокуратури, суду, соціальних служб, служби у справах дітей, юстиції; бесіди, конференції, круглі столи, диспути, виховні години правової тематики тощо. Проводиться індивідуальна робота з учнями та їх опікунами.

Під час перевірки виявлено випадки відрахування із числа учнів дітей пільгової категорії за власним бажанням.

На сьогодні держава гарантує випускникам – дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, працевлаштування за набутою професією (*стаття 23 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”*).

Серед випускників пільгової категорії 2017/2018 н. р. було 100 учнів, з них – 77 працевлаштовані, четверо – продовжують навчання, 10 – згідно із заявами відмовилися від запропонованого місця роботи, двоє – у відпустці по догляду за дитиною, семеро – передано до місць первинної реєстрації. Слід зазначити, що працевлаштування випускників зазначеної категорії є проблемним, позаяк ці учні в окремих випадках відмовляються від запропонованого місця роботи через те, що їх не влаштовує розмір заробітної плати, умови праці тощо.

Керівникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти також слід звернути увагу на здійснення моніторингу закріплення за робочим місцем випускників, у тому числі пільгових категорій.

На початку цього навчального року в гуртожитку проживало 83 учні із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, інші проживають разом з опікунами. У гуртожитках необхідно покращити житлово-побутові умови для проживання, навчання та відпочинку учнів, провести поточні ремонти житлових кімнат та кімнат загального користування, санвузлів, придбати нові меблі.

Особлива увага приділяється вивченню питання організації літнього оздоровлення учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають право на безоплатне щорічне оздоровлення (*стаття 26 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”*).

Оздоровлення учнів здійснювалося шляхом залучення спеціальних надходжень коштів, отриманих як плата за послуги, що надаються бюджетними установами, а також за рахунок коштів окремих благодійних організацій, у тому числі міжнародних. У 2018 році оздоровлено 28 учнів вказаної категорії. У Тячівському професійному ліцеї Закарпатської області оздоровлення таких учнів упродовж останніх трьох років не проводилося.

Для забезпечення соціально-психологічної реабілітації і трудової адаптації у суспільстві у ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” здобувають професію випускники закладів загальної середньої освіти, що належать до категорії учнів з особливими освітніми потребами.

Усі вони навчаються відповідно до медичних висновків про професійну придатність. Термін навчання – 8 місяців, навчальна програма розроблена у відповідності із Державними стандартами професійно-технічної освіти та адаптована для таких учнів, а саме: кількість навчальних годин із теоретичних предметів та виробничого навчання збільшена. Також збільшено термін проходження виробничої практики (проходить на базі закладу освіти).

Проблемним питанням для закладів освіти залишається незабезпеченість окремих випускників пільгової категорії житлом після завершення навчання, адже у багатьох із них відсутнє житло і значна робота із вирішення проблеми перекладена саме на заклад (*Порядок взяття громадян на соціальний квартирний облік, їх перебування на такому обліку та зняття затверджено постановою Кабінету Міністрів України 23.08.2008 № 682*).

Найбільша кількість учнів, незабезпечених житлом після завершення навчання, у закладах: ДНЗ „Мукачівський центр професійно-технічної освіти” – 15 осіб; ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” – 19 осіб; ВПУ № 34 м. Виноградів – 9. Загалом, за станом на 1 жовтня 2018 року таких учнів було 76.

Штатним розписом ЗП(ПТ)О передбачено посаду юрисконсульта. Однак належний юридичний супровід оформлення документів з питань соціального захисту учнів пільгової категорії в окремих закладах не забезпечено. Так, У ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” накази юристом не підписані, у договорі оренди з одним із учнів зазначено про вчасну оплату за проживання у гуртожитку, що є порушенням чинного законодавства, оскільки

проживання у гуртожитку є безкоштовним. Крім того, встановлено порушення трудової дисципліни юрисконсульта та головним бухгалтером цього закладу.

Здійснено вивчення також стану організації харчування у закладах професійної (професійно-технічної) освіти дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; виплату заробітної плати учням пільгової категорії; виплату соціальних стипендій; забезпечення дітей одягом, взуттям під час навчання та після закінчення закладу освіти, інші виплати.

Організація харчування. Пунктом 20 наказу Міністерства охорони здоров'я 01.06.2005 № 242/329 „Про затвердження Порядку організації харчування у навчальних та оздоровчих закладах” керівником закладу призначається особа, відповідальна за організацію харчування дітей. У Тячівському професійному ліцеї Закарпатської області відповідно до наказу 04.09.2018 №125 „Про організацію харчування учнів у 2018-2019 навчальному році” відповідальним за організацію харчування призначено заступника директора з навчально-виховної роботи Балашову Ю.В. У Вищому професійному училищі №34 м. Виноградів відповідальним за організацію харчування призначено Міндак С.О. – заступника директора з навчально-виховної роботи (наказ 28.01.2019 №21 „Про організацію харчування учнів училища у II семестрі 2018 – 2019 навчального року”).

У Державному навчальному закладі „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” відповідальною за організацію харчування призначено Кокору Н.В. – заступника директора з виховної роботи (накази 31.08.2018 № 194 „Про організацію харчування учнів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа” та 06.09.2018 № 227 „Про організацію харчування учнів з особливими потребами, група СГ”). Разом з тим, у констатуючих частинах наказів цього закладу зазначено постанову КМУ 03.11.1997 № 1200 „Про Порядок та норми надання послуг з харчування учнів у професійно-технічних училищах та середніх навчальних закладах, операції з надання яких звільняються від оподаткування податком на додану вартість”, котра втратила чинність ще 02.02.2011.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти, відповідно до вимог чинного законодавства учні із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, крім тих, що перебувають під опікою (піклуванням), на період навчання забезпечуються триразовим безоплатним харчуванням за нормами, передбаченими для дітей віком від 13 років і старше (примітка 7 до додатка 4 постанови КМУ 22.11.2004 №1591 „Про затвердження норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку”).

Цією приміткою 7 до додатка 4 „Норми харчування у дитячих будинках, загальноосвітніх школах-інтернатах, інтернатах у складі загальноосвітніх навчальних закладів, професійно-технічних навчальних закладах” передбачено, що у закладі освіти, який немає можливості організувати повноцінне харчування учням із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, учням може виплачуватися грошова компенсація. Тим, які перебувають на повному державному забезпеченні, – у розмірі вартості

харчування у школах-інтернатах відповідного регіону з урахуванням торговельних націнок, а тим, яким в установленому законодавством порядку призначено опікуна чи піклувальника, виплачується вартість обіду, тобто 40 відс. від вартості харчування на день (постанова КМУ від 02.02.2011 №116 „Про затвердження Порядку надання послуг з харчування дітей у дошкільних, учнів у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, операції з надання яких звільняються від обкладення податком на додану вартість”).

Разом з тим, слід зазначити, що у **Державному навчальному закладі „Ужгородський центр професійно-технічної освіти”** сума компенсації дітям-сиротам становила у 2018 році 70 гривень у робочі дні та 77 гривень у вихідні дні. Однак, у наказах про грошову компенсацію на харчування, виданих керівником, не вказано **суми вартості** харчування, яка має бути виплачена.

У процесі вивчення питання організації харчування в закладі на день перевірки виявлено: харчувалися на сніданок – 21 учень, на обід – 30 та на вечерю – 19 учнів. Вартість харчування в цей день складала – 95 гривень. Середня вартість триразового харчування за 5 днів складає 89,66 грн: 25.02.2019 – 81,80; 26.02.2019 – 88,60; 27.02.2019 – 91,60; 28.02.2019 – 91,30; 01.03.2019 – 95,00.

Меню-розкладки складено в цілому відповідно до чинних вимог – у грамах на одного учня, із вказаними цінами за одиницю та вартістю обіду. Однак із 23 лютого до 1 березня поточного року меню-розкладки не підписані ні шеф-кухарем, ні медичною сестрою та не завірені керівником закладу.

Перспективне двотижневе меню на 2018/2019 навчальний рік затверджено керівником закладу та погоджено з Ужгородським міським управлінням Головного управління Держпродспоживслужби в Закарпатській області, однак при триразовому харчуванні затверджені тільки обіди, сніданок та вечеря не враховані в перспективному двотижневому меню.

Продукти харчування зберігаються за групами однорідності. У закладі наявні складські приміщення, де зберігаються окремо сипучі, консервовані, заморожені продукти та окремо овочі.

На печінку курячу сертифікат якості на момент перевірки був відсутній. На деякі види продуктів харчування, що знаходилися на зберіганні в холодильних приміщеннях закладу, сертифікати якості не завірені печаткою постачальників.

Крім того, у ході вивчення встановлено, що у лютому цього року керівництвом закладу було закуплено у приватного підприємця Кривонос Н.С. „Ковбасу варену в/г” у кількості 7,9 кг – 130 грн за 1 кг при середній ціні в області, за даними Головного управління статистики в Закарпатській області, у січні 122,64 грн. Також в тому ж місяці закуплено 5,05 кг сирокоченої ковбаси в/с ”Губернаторська” за ціною 164,25 грн при середній ціні по області – 142,76 грн за 1 кг.

Добові порції обіду зберігались у скляних банках не у холодильнику та без вказаної дати відбору.

Усі продукти харчування у закладі освіти знаходяться на зберіганні у шеф-кухаря (Лупич В.В.) за наявності посади комірника.

Департаментом освіти і науки облдержадміністрації (колегія 20.12.2018) неодноразово наголошувалося про добросовісне виконання функціональних обов'язків, передбачених посадою. Натомість вкотре звертаємо увагу, що комірник повинен нести повну матеріальну відповідальність за приймання, зберігання та видачу продуктів харчування, додержання умов зберігання і термінів їх реалізації. Він зобов'язаний контролювати умови доставки продуктів харчування та продовольчої сировини до закладу, відповідати за якість та асортимент продуктів харчування та продовольчої сировини, які прийнято до закладу, за додержання вимог санітарного законодавства при їх зберіганні, здійснювати їх облік у Книзі складського обліку.

При цьому, в закладі книга складського обліку продуктів харчування ведеться не на всі види продуктів, зокрема відсутній такий асортимент, як м'ясні продукти та молочні, внаслідок чого у день перевірки було неможливо вивести залишки зазначених продуктів харчування на відповідну дату.

На час відпустки працівників їдальні закладу освіти у кількості 26 днів (серпень 2018 рік) учні із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у кількості 6 осіб були переведені для отримання харчування у їдальню приватного підприємця Чеховського С.В., що діє на підставі свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи підприємця 21.03.2003.

Згідно з договором від 26.07.2018 № Х-1 „На відпуск харчування” послуги з організації харчування проводилися на підставі поіменних талонів, виданих і проштампованих на триразове харчування. Вартість харчування одного дня складала 80,0 гривень.

У процесі перевірки питання організації харчування у **Тячівському професійному ліцеї Закарпатської області** слід відзначити наступне.

Для забезпечення харчування дітей з числа дітей-сиріт та інвалідів Тячівським професійним ліцеєм укладено договір з приватним підприємцем Савул К.М., завдяки чому у 2018 році було організовано харчування п'яти учнів. До 15 лютого 2019 року із числа дітей-сиріт харчувалася одна учениця, наразі харчування надається одному учневі з числа дітей-інвалідів. Іншим учням пільгової категорії щомісяця, відповідно до наказів керівника виплачується грошова компенсація у 2019 році у розмірі 87 гривень за триразове харчування та 34,80 – за одноразове.

Слід зазначити, що за грудень 2018 рік грошова компенсація за харчування у професійному ліцеї складала 85 гривень і була виплачена відповідно до наказу 19.12.2018 №203 „Про грошову компенсацію на харчування” учням з числа дітей-сиріт за кожен день грудня. Однак відповідно до примітки 4 додатка № 4 постанови КМУ „Про затвердження норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку” № 1591 у неділю, святкові і канікулярні дні витрати на харчування збільшуються на 10 відсотків, що не дотримано у зазначеному закладі освіти.

У ході вивчення питання організації харчування у **вищому професійному училищі №34 м. Виноградів** виявлено наступне. У закладі організовано

чотириразове харчування учнів із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. У день перевірки, 12 березня, по меню-розкладці було приготовлено обіди для 9 учнів зазначеної категорії, сніданок, полуденок та вечеря для 3 учнів. Вартість харчування в цей день становила 87,12 грн.

Середня вартість харчування за 5 днів складає 87,14 грн: 08.03.2019 – 87,41; 09.03.2019 – 86,65; 10.03.2019 – 86,94; 11.03.2019 – 87,58; 12.03.2019 – 87,12.

Затверджено перспективне меню на 2018/2019 навчальний рік та погоджено з відділом державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства у Виноградівському районі.

Продукти харчування зберігаються за групами однорідності. Були наявні сертифікати на продукти харчування, з яких готувалися страви на обід в день перевірки. У холодильнику зберігається добова норма порцій їжі, що вживалася учнями, однак без проставленої дати.

Щодо суми компенсації, то у Вищому професійному училищі №34 м. Виноградів вона становила у 2018 році 80 гривень у робочі дні та на 10 відс. більше у вихідні, святкові та канікулярні дні. Наявні заяви учнів та довідки під час їх хвороби. Виплата грошової компенсації за харчування здійснюється не менше як один раз в місяць.

Виплата стипендій та інших виплат. Виплату стипендій у всіх закладах професійної (професійно-технічної) освіти здійснюють відповідно до постанови Кабінету Міністрів України 28.12.2016 № 1047 „Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах” (зі змінами) та постанови Кабінету Міністрів України 12.07.2004 № 882 „Питання стипендіального забезпечення”. У закладах, де проходив моніторинг, як передбачено нормативною базою, стипендії виплачуються один раз на місяць, зокрема, учням із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, виплачуються соціальні стипендії у розмірі 1180 грн.

За 2018 рік сума коштів, нарахована та виплачена як стипендії учням із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, становить: Державний навчальний заклад „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” – 440,1 тис. грн, Тячівський професійний ліцей Закарпатської області – 205,2 тис. грн та Вище професійне училище № 34 м. Виноградів – 155,8 тис. гривень.

Відповідно до абзацу 5 статті 8 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування” під час проходження практики учнями із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, оформляються угоди про навчально-виробничу практику учнів між закладами професійно-технічної освіти та підприємством/підприємцями, де відповідно до договору підприємством/підприємцями за фактично виконаний обсяг робіт за період виробничої практики нараховується учню-практиканту – дитині-сироті або дитині, позбавленій батьківського піклування, 100 відс. заробітної плати, яку учні отримують безпосередньо на підприємстві.

Відповідно до підпункту 1 пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 1994 р. № 226 „Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування” (зі змінами) учням із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, учням, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, виплачується щорічна допомога для придбання літератури в розмірі трьох соціальних стипендій. У порушення зазначеного ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” здійснив виплати з урахуванням трьох мінімальних ординарних (звичайних) академічних стипендій на одного учня із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (накази ДНЗ „Ужгородський центр ПТО” 03.09.2018 № 217 та 06.09.2018 № 223 „Про виплату грошової допомоги для придбання навчальної літератури учням із числа осіб, позбавлених батьківського піклування”).

У порушення статті 7 Закону України „Про Державний бюджет на 2018 рік” щодо прожиткового мінімуму на 2018 рік дирекцією ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” здійснено переплату грошової допомоги при працевлаштуванні випускникам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, тобто кожному із 4 учнів-випускників (накази 10.09.2018 № 230 та 17.10.2018 № 261) виплачено 11 124 грн замість 11 046 грн. У зазначеному закладі освіти при здійсненні таких виплат керуються застарілою базою нормативних документів, а саме: листом Міністерства фінансів України 28.07.2016 № 31-04110-09-9/21934 „Щодо підготовки бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2017 рік та проекту прогнозу державного бюджету на 2018 – 2019 роки”.

Також закладами професійної (професійно-технічної) освіти виплачувалася матеріальна допомога за рахунок стипендіального фонду у розмірі 8 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, а саме 136 грн на одного учня.

Таким чином, стан вивчення організації харчування дітей пільгової категорії та провадження фінансово-господарської діяльності у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Закарпатської області засвідчив необхідність з боку керівників закладів більш відповідально ставитися до виконання своїх обов'язків, пов'язаних із належним та раціональним використанням коштів.

Отже, за результатами вивчення діяльності ЗП(ПТ)О з питань соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, можна зробити наступні висновки: соціальне забезпечення учнів цієї категорії в основному відповідає нормативно-правовим вимогам щодо гарантій їх державної підтримки; в основному здійснюються відповідні заходи виховного та превентивного характеру щодо учнів пільгової категорії. Однак, недостатня увага приділяється чіткому плануванню роботи вихователів гуртожитку, практичних психологів з учнями зазначеної категорії; питання соціального захисту учнів пільгових категорій недостатньо виносяться на розгляд педагогічних рад, не у всіх закладах заповнено вакансії соціального педагога;

потребують покращення житлово-побутові умови проживання учнів у гуртожитках закладів професійної (професійно-технічної) освіти; не повною мірою простежується робота юрисконсульта закладів освіти, посада якого передбачена штатним розписом. Разом з тим, слід відзначити детальний самоаналіз із порушених питань (лист ДОН 16.01.2019 № 01-15/217 „Про надання інформації”) ДНЗ „Мукачівський центр професійно-технічної освіти”, Хустського професійного ліцею сфери послуг, ДПТНЗ „Мукачівський професійний аграрний ліцей імені Михайла Данканича” та звернути увагу ДНЗ „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” на забезпеченні належного контролю за дотриманням чинного законодавства з питань соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Однією з найважливіших передумов гармонійного розвитку особистості є створення організованої життєдіяльності учнів. Перетворення в системі професійно-технічної освіти обумовлюють необхідність модернізації змісту виховної роботи у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, від якого значною мірою залежать: інтелектуальний та емоційний розвиток молодого покоління, формування його ціннісних орієнтацій, соціальних, етичних і естетичних ідеалів, одержання необхідних знань і розвиток умінь, набуття першого досвіду творчої діяльності. Шляхи реалізації залежать від професіоналізму класних керівників, майстрів виробничого навчання, вихователів та якісного змісту виховних заходів, а також спільної узгодженої роботи закладів освіти та органів і служб, на які державою покладені обов’язки підтримки, соціалізації, захисту учнів пільгових категорій.

**Заступник начальника управління –
начальник відділу вищої, професійно-
технічної освіти та науки**

О. Довганич